

2022
**VUOSI-
SUUNNITELMA**

*Sivistys- ja
kulttuurilautakunta*

**SIVISTYS- JA
KULTTUURILAUTAKUNTA**
Vuosisuunnitelman raportointi
tammi-joulukuulta 2022

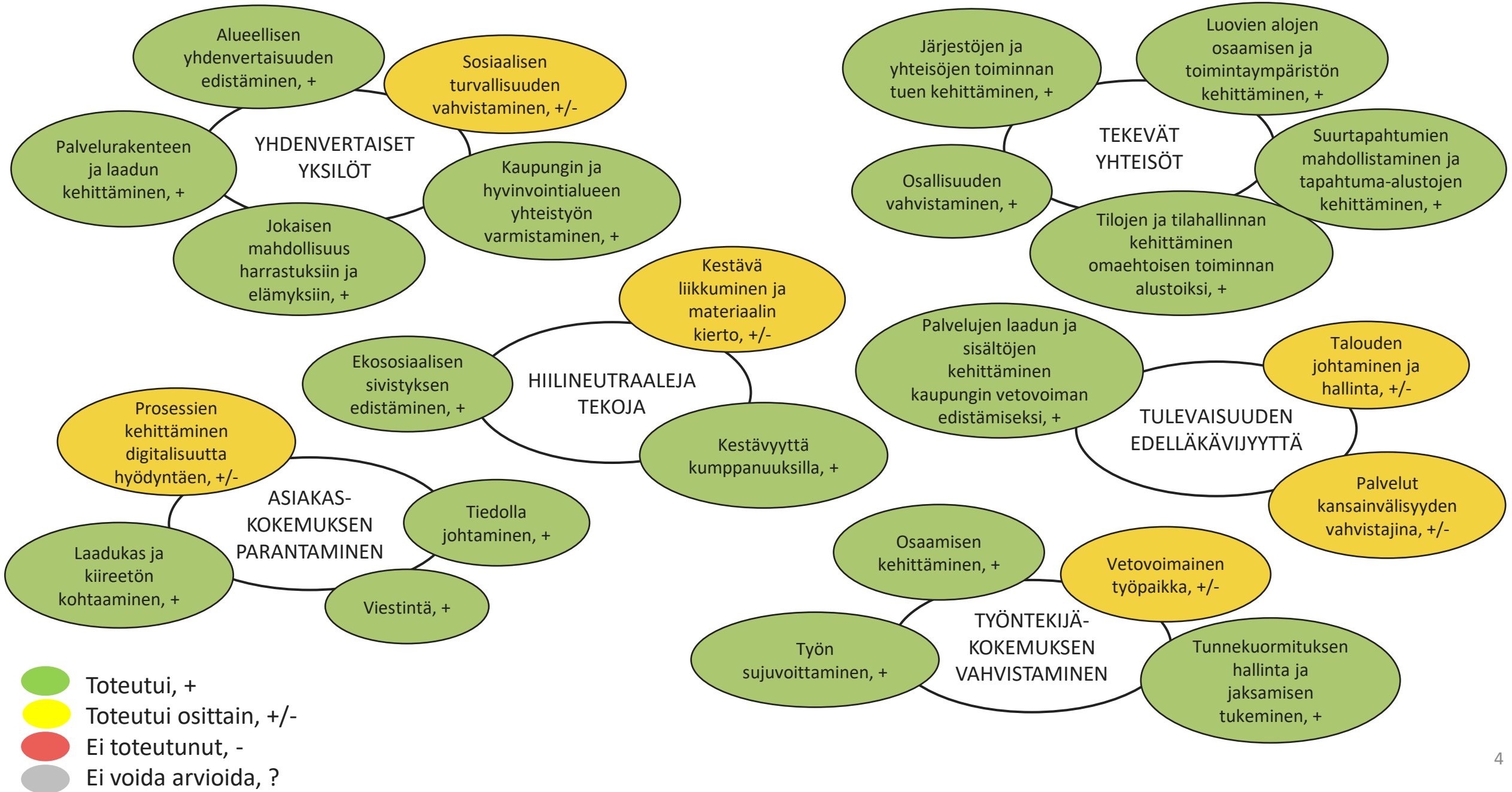
Vuosisuunnitelma

- Lautakunnan vuosisuunnitelma on osa kaupungin strategista johtamisjärjestelmää. Vuosisuunnitelmalla tarkennetaan ja toteutetaan palvelusuunnitelmaa sekä vuosittaista talousarviota. Lisäksi vuosisuunnitelmalla toimeenpannaan pormestariohjelman sisältöjä.
- Vuosisuunnitelma sisältää kuvauksen kyseisenä vuonna toteutettavista toimenpiteistä, taloudesta, riskeistä, hankinnoista sekä henkilöstö- ja koulutussuunnitelmasta.
- Vuosisuunnitelmasta raportoidaan kolme kertaa vuodessa huhtikuun, elokuun ja joulukuun tilanteesta.



Toimenpiteet 1-12/2022

SIVISTYS- JA KULTTUURILAUTAKUNNAN TOIMENPIDEKOKONAISUUKSIEN ETENEMINEN 12/2022



Yhdenvertaiset yksilöt

Keskeiset onnistumiset

- Kouluvalmentaja- ja nepsyvalmentajamallia on kehitetty ja vahvistettu. Kouluvalmentajat ovat tukeneet oppilaiden kiinnittymistä kouluun vahvistamalla myönteistä koulukulttuuria ja -hyvinvointia.
- Koulutuksellisen tasa-arvon vahvistamiseksi on kohdennettu lisäresursseja valtionavustuksilla varhaiskasvatuksessa ja esi- ja perusopetuksessa.
- Lukemisen toimintakulttuuria ja lukutaitoa edistäviä toimenpiteitä on toteutettu suunnitellusti.
- Varhaiskasvatustilain mukainen kolmiportaisen tuen vahvistaminen on käynnistynyt varhaiskasvatyksiköissä ja päivitetty paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma on käytössä.
- Koululaisten turvallisuutta tukevat sovellukset TreTurva ja Someturva on otettu käyttöön kouluilla. Lisäksi kiusaamisen ehkäisyn ja varhaisen puuttumisen malli on päivitetty.
- Kaikukortti on vakiinnutettu vähävaraisten kulttuuritoiminnan mahdollistajaksi ja liikunnan edistämistyötä on kehitetty liikuntaseteleillä, jotka on suunnattu vähän liikkuville henkilöille. Maauimalan kausikortti otettiin käyttöön. Maauimalassa oli kävijöitä yhteensä 110 000.
- Liikunnan uusi palveluverkkosuunnitelma on valmistunut aiempaa kattavampana ja siinä huomioitu myös saavutettavuustarkastelu.
- Puistoruokailua laajennettiin onnistuneesti neljälle eri alueelle ja aterioita jaettiin yhteensä n. 6000 kappaletta.
- Ehkäisevän päihdetyön kaupunkitasoisen koordinaation ja hyvinvointialueyhteistyön mallit on laadittu.
- Tampereen harrastamisen mallista on muodostunut vakiintunut tapa mahdollistaa lapsille ja nuorille kattava maksuton harrastustarjonta.
- Nuorisotyössä on otettu käyttöön liikkuva nuorisotila. Yhdenvertaisuustyötä on kehitetty ja digitaalista nuorisotyötä vahvistettu.

Keskeiset poikkeamat

- Nepsytyön aluemalli otetaan käyttöön suunniteltua myöhemmin keväällä 2023 hyvinvointialueen kanssa tehtävän yhteistyön selkiytyttyä.
- Kototutumisen rakenneuudistuksen keskeneräisyyden vuoksi uudistukseen ei ole voitu vielä riittävällä tavalla valmistautua palvelualueiden ja -ryhmien sekä hyvinvointialueen välillä.
- Osa liikunnan olosuhde- ja tilahankkeista (esim. Vuores, Kauppi, Pyykin uimaranta) siirtyy seuraavalle vuodelle liikunnasta riippumattomista syistä.
- Ihmeelliset vuodet ryhmänhallintamenetelmän koulutusta tarjottiin useaan kertaan varhaiskasvatuksen henkilöstölle, mutta koulutukseen ei saatu toivotusti osallistujia.

Tekevät yhteisöt

Keskeiset onnistumiset

- Suur tapahtumia on toteutunut runsaasti ja olosuhteiden luominen on ollut niissä onnistunutta.
- Digitaalisilla ratkaisuilla on helpotettu tapahtumien järjestämistä liikuntapaikoissa ja kaupungin tiloissa yli hallintorajojen.
- Olemassa olevia omaehtoisen kulttuurin tiloja on vakiinnutettu ja tilojen väliaikaisen käytön toimintamalli on vakiinnutettu. Kulttuuriyhteisöjen yhteistyöfoorumi on perustettu.
- Avustustoiminnan periaatteet uudistettiin ja avustustoiminnan digitalisoinnin projekti käynnistyi.
- Kaupunkitasoisen osallistuvan budjetoinnin menetelmän kautta valitut arjen turvallisuutta tukevat hankkeet etenivät toteutusvaiheeseen.
- Varhaiskasvatuksen palvelusetelitoiminnan sääntökirja on päivitetty ja yhteistyökäytänteistä on sovittu yhdessä yksityisten tuottajien kanssa.
- Yhteisöllisyyden portaat -työväline on otettu varhaiskasvatusyksiköissä käyttöön ja sen avulla on tunnistettu kehittämiskohteita ja toimenpiteitä.
- Kumppanuusyhteistyötä alueen vanhempien (mm. vanhempainyhdistykset) kanssa on selkiytetty perusopetuksessa.
- Uusia harrastamisen paikkoja on avattu (esim. Metson harrastushuone ja Vapriikin pakopelihuone). Digitaalinen nuorisotila vakiinnutti toimintansa ja palvelua on pystytty tarjoamaan enemmän.

Keskeiset poikkeamat

- Uusien kulttuuri- ja liikuntakohteiden, -konseptien ja operointimallien luominen sekä hankkeiden toteuttaminen on viivästynyt. Työtä jatketaan vuonna 2023.
- Yksikkökohtaisen osallistuvan budjetoinnin menetelmää on pystytty kokeilemaan suunnitellusta poiketen vain muutamissa yksiköissä.

Hiilineutraaleja tekoja

Keskeiset onnistumiset

- Ekososiaalisen sivistyksen edistämiseksi on järjestetty strateginen aloitustilaisuus koulujen rehtoreille. Opinnäytteet Tampereen koulujen ympäristökasvatuksesta valmistuivat. Ulkopuolinen rahoitushaku onnistui teeman edistämiseksi.
- Vahva painopiste ekososiaalisessa sivistyksessä on näkynyt kulttuurin näyttelyissä, tapahtumissa ja taidekasvatuksessa.
- Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen yksikkökohtaiset kestävän tulevaisuuden suunnitelmat on laadittu ja toimenpiteet lasten ja henkilöstön tietoisuuden lisäämiseksi on käynnistetty.
- Hankinnoissa on huomioitu kestävä kehitys, esim. tekonurmihankinnoissa on käytetty ympäristöystävällisiä täyttöaineita.
- Ruokahävikikokeilua on onnistuneesti laajennettu kahden nuorisotilan sijasta neljään.
- Vihreä lippu -päiväkotien määrä on pysynyt ennallaan.

Keskeiset poikkeamat

- Yhteistyö Voimian kanssa ruokahävikin vähentämiseksi on käynnistynyt syksyllä 2022 ja toimenpiteet ruokatilausten ja lasten määrän kohtaamiseksi ovat suunnitteilla. Käyttöön otettu Pata-järjestelmä vaikeuttaa merkittävästi ruokamenekin ja -hävikin ennakointia.
- Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen henkilöstön kestävä tulevaisuus -koulutukset siirtyvät keväälle 2023.

Tulevaisuuden edelläkävijyyttä

Keskeiset onnistumiset

- Oppimistuloksia mittaavat kaupunkitasoiset arviointimallit on luotu. Perusopetuksen oppilaat ovat suorittaneet lukutaitoa ja matemaattisia taitoja mittaavat arvioinnit.
- Yhteistyö oppilaitosten välillä on kehittynyt. Kaupungin ja Tredun yhteinen oppisopimuskoulutus tarjoaa oppisopimuspaikkoja koulunkäynnin ja aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajaopiskelijoille. Tampereen kesäyliopiston kanssa toteutetaan ratkaisukeskeinen neuropsykiatrinen valmentaja -koulutuskokonaisuus.
- Yhteistyöverkoston tapaamisissa oppilaitosten kanssa on tunnistettu varhaiskasvatusalan veto- ja pitovoimahaasteet ja käynnistetty työllistymistä parantavia korjaavia toimenpiteitä. Valtakunnallisesti edellytetty vuoteen 2030 mennessä toteutettava henkilöstörakenteen uudistus on käynnistetty.
- Vetovoimaiset näyttelyt keräsivät ennätysyleisöjä ja saivat paljon valtakunnallista ja kansainvälistä näkyvyyttä.
- Talousarviota on seurattu ja tilinpäätöstä ennustettu kuukausittain kaikissa palveluryhmissä. Talouden seurannassa otettu käyttöön Power BI-raportit, joita kehitetty myös yksikkökohtaisesti.
- Esimiehille on järjestetty talouskoulutusta kaikissa palveluryhmissä. Ainoastaan liikunta- ja nuorisopalveluissa kaikkia esihenkilöitä koskettava talouskoulutus jäi pidettäväksi vuoden 2023 puolella.
- Kotimaan uusien yleisöjen tavoittamista ja viestintää on kehitetty mm. liikunnan videotuotannoilla.
- Kaksikielisen varhaiskasvatuksen riittävyyden laajempaa arviointia ei todettu tarpeelliseksi. Saksan ja ranskan kielisen varhaiskasvatuksen osalta kysyntä ja tarjonta ovat kohdanneet, kun kaikki hakijat ovat saaneet paikan.
- Kulttuurikohteiden kävijämäärät palasivat huippulukemiin ja sisällöt ovat saaneet runsaasti kansainvälistä huomiota.

Keskeiset poikkeamat

- Markkinoinnin ja viestinnän vaikuttavuuden seurannan kehittäminen on vielä vaiheessa kulttuurin ja liikunnan osalta. Työtä jatketaan vuonna 2023.
- EU-rahoituksen ja kansainvälisten avustusten hakuprosessit ovat jäsentyneet varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa. Avustusten haun tukea on ollut tarjolla. Muiden palveluryhmien prosesseissa on edelleen kehitettävää.

Asiakaskokemuksen parantaminen

Keskeiset onnistumiset

- Asiakastyytyväisyys- ja palvelukykykyselyt ovat kehittyneet useissa palveluryhmissä (esim. huoltajat, lapset & oppilaat, henkilöstö, kirjasto ja työväenopisto).
- Uusi toiminnanohjausjärjestelmä eVaka Tampere otettiin varhaiskasvatuksessa käyttöön ja toiminnallisuuden kehittämistä jatkettiin.
- Ulkoliikunnan paikka- ja olosuhdetietojen järjestelmä on käyttöön otettu ja palvelu on tavoittanut kuntalaiset.
- Liikuntapalveluiden markkinointiviestintää kehitettiin ottamalla käyttöön mm. liikunnan uutiskirje (tilaajia yli 2000).
- Museoissa tehtiin asiakasprofiilityötä asiakasymmärryksen kehittämiseksi.

Keskeiset poikkeamat

- Ilmoittautumisten ja varausten digitalisointi ja järjestelmien yhtenäistämisen prosessi on osoittautunut huomattavasti vaativammaksi kuin ennakoitiin. Työ jatkuu vuonna 2023.
- Sivistyspalvelujen uusia tampere.fi -verkkosivuja on julkaistu, mutta sisällön päivittäminen ja laajentaminen vaatii edelleen toimenpiteitä.
- Liikuntapaikkojen käyttäjätietojen raportointi –digiprojekti ei toteutunut liikunnasta riippumattomista syistä. Mahdollisia jatkotoimenpiteitä selvitetään vuoden 2023 aikana.

Työntekijäkokemuksen vahvistaminen

Keskeiset onnistumiset

- Perusopetuksen henkilöstölle on tarjottu fyysistä toimintakykyä edistäviä harrastuksia sekä aivoterveyttä ja palautumista tukevia koulutuskokonaisuuksia. Konsultoivat opettajat ja opettajamentorit ovat tukeneet työntekijöitä työssäjaksamisessa ja arjen työtilanteiden käsittelyissä.
- Liikunnan ja nuorison henkilöstökysely on toteutettu ja harvinaisen suuri määrä työntekijöitä tavoitettu.
- Uusia perehdytysmateriaaleja on valmistunut ja ne on otettu käyttöön varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen ja kulttuurin palveluryhmissä.
- Varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa työhyvinvointisuunnitelmien kokonaisuus on päivitetty ja toimenpiteet on käynnistetty sekä varahenkilöjärjestelmää on kehitetty. Työhyvinvointia tukevia mahdollisuuksia on tarjottu eri ammattiryhmille.
- Kulttuurin palveluryhmissä toteutettiin useita yksiköiden organisaatiouudistuksia työn selkiyttämiseksi ja esimiestyön vahvistamiseksi.
- Varhaiskasvatuksen rekrytointiprosessi on kehittynyt (suoravalinnat, yhteishakuja, yksittäiset paikat heti hakuun, kelpoisuusvaatimukset vastavalmistuvalla) ja uutta perehdytyssovellusta on pilotoitu.
- Työsuojelun- ja työturvallisuuden esihenkilöosaaminen on parantunut koulutuksen myötä kaikissa palveluryhmissä.
- Perusopetuksen koulunkäynninohjaajien oppisopimusyhteistyö on aloitettu Tredun kanssa.
- Varhaiskasvatuksen ja Tamkin yhteistyössä toteuttama lastenhoitajasta varhaiskasvatuksen sosionomiksi –koulutus on saatu päätökseen.

Keskeiset poikkeamat

- Rekrytointiin liittyen tarvitaan perusopetuksessa lisää keinoja pätevien erityisopettajien, opinto-ohjaajien ja varhaiskasvatuksen henkilöstön saatavuuden parantamiseksi.
- Sivistyspalvelujen henkilöstöhallinto on saanut lisäresurssia rekrytointiin ja rekrytoinnin kehittämisen suunnittelu on käynnistynyt. Rekrytointiin ja perehdytykseen liittyvien kehittämistoimenpiteiden toteuttaminen on jatkuva prosessi ja johon uusia avauksia on tulossa vuonna 2023.
- Mentorointi-suunnitelma esitellään päiväkodinjohtajille tammikuun 2023 puolella.
- Liikunnan- ja nuoriso-ohjaajien tehtäväkentän selkeyttämistä ei ole ehditty kaikkien osalta käymään läpi. TVA-prosessi jatkuu tämän rinnalla myös vuoden 2023 puolella.

Talous

1-12/2022

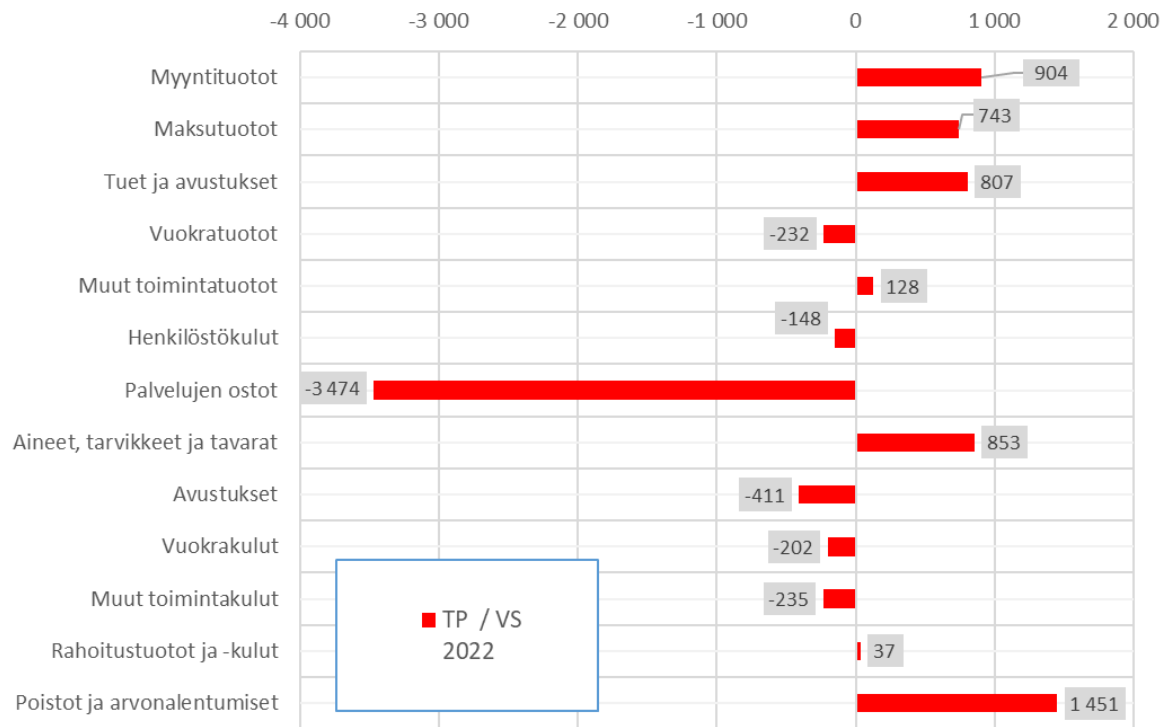
Sivistys- ja kulttuurilautakunta

TP nettokasvu
16,5 M€ / 4,1 %

Toteuma heikkeni
2,3 M€ marraskuun
ennusteesta

Sivistyspalvelujen palvelualue	TP 2021	VS 2022	TP 2022	TP / VS 2022
Toimintatulot	41 163	44 337	46 688	2,351
Toimintamenot	-447 186	-465 690	-469 247	-3,557
Toimintakate	-406 023	-421 353	-422 559	-1,206

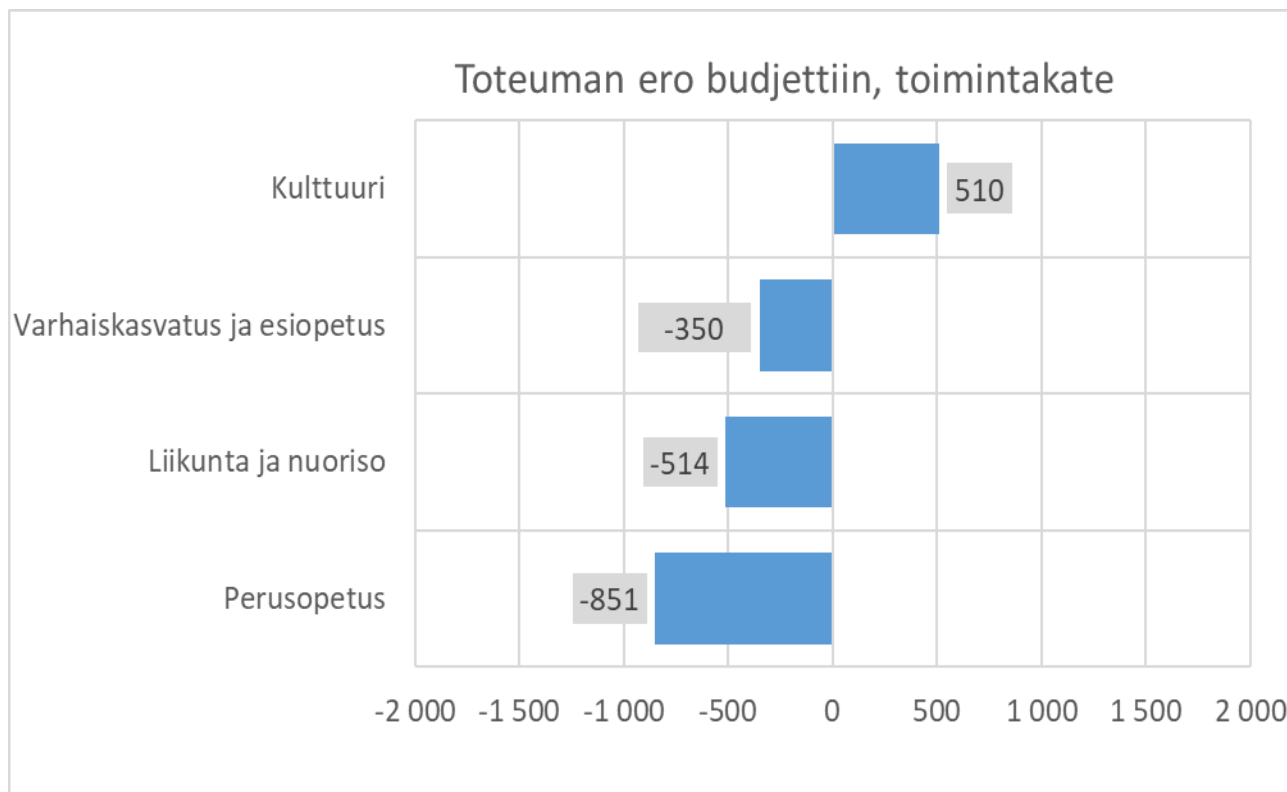
Toteuman ero budjettiin



- Sivistys- ja kulttuurilautakunnan **toimintakate** toteutui 1,2 milj. euroa muutettua talousarviota heikompana. Kaupunginvaltuusto hyväksyi vuoden aikana talousarviomuutoksia, jotka heikensivät lautakunnan toimintakatetta 1,8 milj. euroa. Tilinpäätöksessä nettomenojen kasvu on 16,5 milj. euroa eli 4,1 % edellisvuoteen verrattuna. Nettomenojen kasvuun vaikutti erityisesti palvelujen ostojen ja henkilöstökulujen kasvu.
- Toimintatuotot** toteutuivat 2,4 milj. euroa budjetoitua suurempina. Maksu- ja myyntituottojen ylitys johtui historiallisten museoiden ja Sara Hildénin taidemuseon hyvästä yleisömenestyksestä. Lisäksi tuet ja avustukset ylittyivät työterveyshuollon korvauksista, varhaiskasvatuksen erityisavustuksesta ja kulttuurin projektituista johtuen. Vastaavasti vuokratuotot toteutuivat budjetoitua pienempinä alkuvuoden koronarajoitusten vuoksi.
- Toimintakulut** ylittyivät 3,6 milj. euroa, mikä johtui pääosin palvelujen ostojen ylityksestä. Palvelujen ostojen suurimmat ylitykset aiheutuivat työterveyden kustannuksista, ateriapalvelujen ostoista, varhaiskasvatuksen asiakaspalvelujen ostoista ja palvelusetelipäivähoidosta, muualla koulua käyvien oppilaiden koulunkäyntikustannuksista sekä museopalvelujen näyttelyihin liittyvistä kustannuksista. Henkilöstökulujen ylitykseen vaikutti arvioitua suurempi lomapalkkavelan muutos erityisesti varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa sekä perusopetuksessa. Lisäksi koronatilanne on kasvattanut sairauspoissaoloja ja sijaisten määrän merkittävä kasvu on lisännyt henkilöstömenoja. Vastaavasti keväällä toteutuneet lakkopäivät alensivat henkilöstökulujen toteumaa yhteensä noin 3,2 milj. euroa. Kulttuuripalvelujen henkilöstökulut alittuivat mm. rekrytointien viiveestä johtuen. Kalustohankinnat toteutuivat talousarviota pienempinä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen rakennushankkeiden viivästymisestä johtuen. Vastaavasti kulttuuripalveluissa aineet, tarvikkeet ja tavarat ylittyivät museoiden näyttelyihin liittyvistä materiaalikustannuksista johtuen ja liikuntapalveluissa polttoaineiden hinnannoususta johtuen. Avustusten ylitykset johtuvat lakisääteisen kotihoidon tuen sekä aamu- ja iltapäivätoiminnan avustuksista johtuen. Vuokratulujen ylitys aiheutuu ICT-laitteiden vuokrasta, johon vaikuttaa varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen sekä perusopetuksen laitekannan lisääntyminen. Muiden toimintakulujen ylitys aiheutuu mm. Mustavuoren laskettelurinnetoiminnan tuesta ja Vapriikin pääsymaksutulojen osuuden tilityksestä postimuseosäätiölle.



Toteumat palveluryhmittäin



Yhteensä -1,2 M€

Merkittävimmät poikkeamat vuosisuunnitelmaan

Kulttuuri

- Historiallisten museoiden ja Sara Hildénin maksu- ja myyntituotot, henkilöstökulujen säästöt (+)

Varhaiskasvatus ja esiopetus

- Palvelujen ostot: mm. palvelusetelipäivähoidon ostot, ateriakustannukset (-)

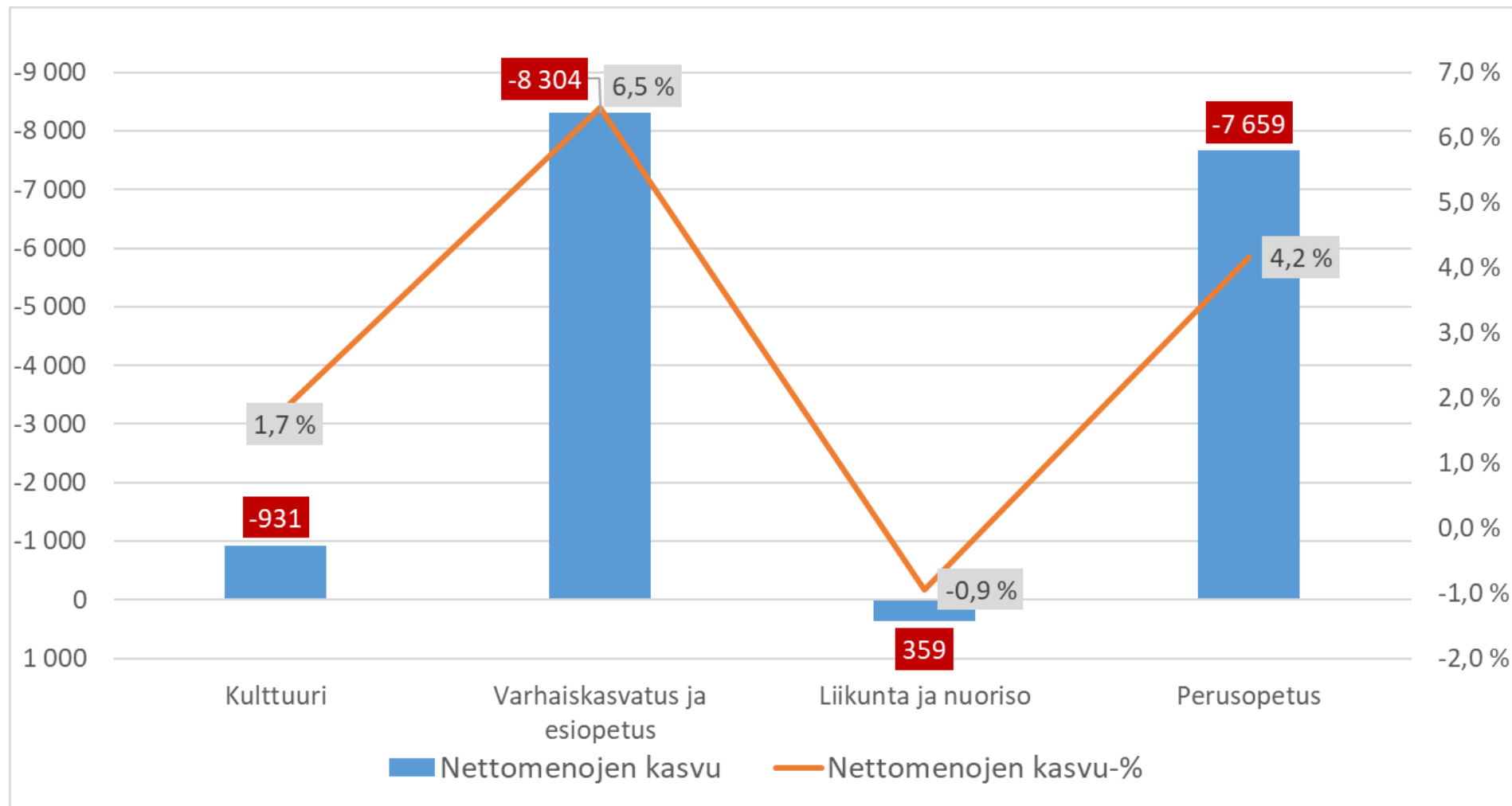
Liikunta ja nuoriso

- liikunnan maksutuotot, polttoainekustannukset (-)

Perusopetus

- Palvelujen ostot: mm. Tampereen ulkopuolella koulua käyvien oppilaiden koulunkäyntikustannukset, työterveyspalvelujen kustannukset (-)

Palveluryhmien nettomenojen muutos edellisvuoteen (toimintakate, 1000 € ja %)



Yhteensä 16,5 M€ / 4,1 %

Tuottavuusmittarit

Tuottavuusmittarit, Sivistys- ja kulttuurilautakunta	TP 2021	TP 2022	Tavoite 2022	Ero
Päämittarit				
Nettokustannukset, euroa/asukas	-1 663	-1 697	-1 706	9
Käyttökustannukset, euroa/asukas	-1 854	-1 906	-1 913	7
Työvoimakustannukset, euroa/asukas	-909	-932	-939	7
Palveluhankinnat, euroa/asukas	-359	-393	-383	-10
Täydentävät mittarit				
Asiakaskokemus (NPS)*, Kulttuuri, Liikunta ja nuoriso	57	53	65	-12
Selittävät mittarit				
Työntekijäkokemus, QWL (max 100)	59,7	59,0	60,0	-1,0
Sairauspoissaolot, %	4,60	5,44	4,10	1,34
Tilatehokkuus, htm2/asukas	2,01	1,95	1,97	-0,02
Asukasmäärä	244 223	249 060	247 000	2 060

- Talouden päämittarien asukaskohtaiset nettokustannukset kasvoivat 2,1 % ja käyttökustannukset 2,8 % edellisvuoteen verrattuna.
- Nettokustannusten maltilliseen kasvuun on vaikuttanut osaltaan toimintatuottojen elpyminen laajojen koronasulkujen jälkeen sekä keväällä toteutuneet lakkopäivät.
- Palveluhankintojen kasvua selittää mm. palvelusetelipäivähoidon laajentuminen ja indeksikorotukset sekä perusopetuksen kotikuntakorvaukset. Lisäksi esi- ja perusopetuksen aterialaskutusmalliin sisällytettiin myös elintarvikkeet, jotka aiemmin kirjattiin aineet, tarvikkeet ja tavarat -tiliryhmään.
- Asiakaskokemus on lähellä tavoitetasoa suurimmassa osassa yksiköitä, mutta muutamien palvelujen matalampi tulos heikentää kokonaistulosta.
- Työntekijäkokemus on edelleen hyvällä tasolla.
- Sairauspoissaolot ovat kasvaneet selvästi edellisvuodesta erityisesti varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluissa, jossa koronatilanne vaikutti sairauspoissaolojen lisääntymiseen.

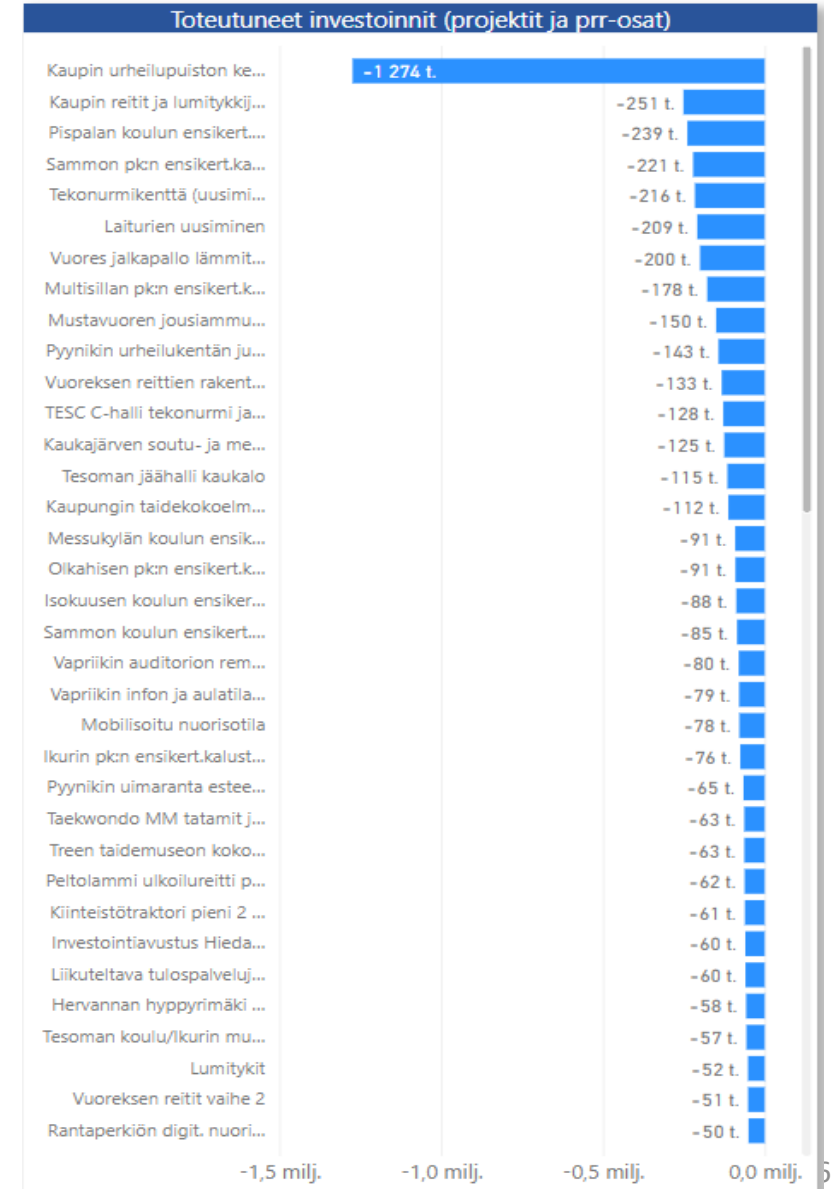
Investoinnit

Toteuma-aste
46 %

TAMPERE.
FINLAND

Suurimmat hankkeet

Investoinnit	TP 2021	VS 2022	TP 2022	TP / VS 2022
Varhaiskasvatus ja esiopetus	-926	-1 403	-736	667
Perusopetus	-1 294	-2 944	-635	2 309
Kulttuuri	-743	-1 761	-633	1 128
Liikunta ja nuoriso	-3 347	-6 746	-3 912	2 834
Yhteensä	-6 310	-12 854	-5 916	6 938



- Nettoinvestointien toteuma oli 5,9 milj. euroa. Investoinnit toteutuivat 6,9 milj. euroa talousarviota pienempinä, mikä johtui rakennushankkeiden aikataulumuutoksista ja ensikertaisen kalustamisen toimitusten viivästyisestä useissa eri kohteissa.
- Leinolan päiväkodin, Hyhkyn esiopetus ja koulutilojen sekä Sammon ja Messukylän koulujen ensikertainen kalustaminen siirtyy vuodelle 2023.
- Liikuntapalvelujen rakennushankkeet viivästyivät mm. Kaupin urheilupuiston kehittämisen sekä Vuoreksen reittien ja Peltolammin ulkoilualueiden rakentamisen osalta.
- Myös kulttuuripalvelujen osalta remonttien viivästyminen aiheuttivat investointien siirtymistä seuraavalle vuodelle; suurimpina kohteina Tampere Filharmonian soitinhankinnat, Pakkahuoneen äänentoistolaitteet, Vapriikin ja Rupriikin uudistustyöt sekä Haiharan näyttelytekniikka.
- Kaupunginvaltuusto (20.2.2023) päätti sivistyspalvelujen investointien uudelleen budjetointeja yhteensä 5,6 milj. euroa.



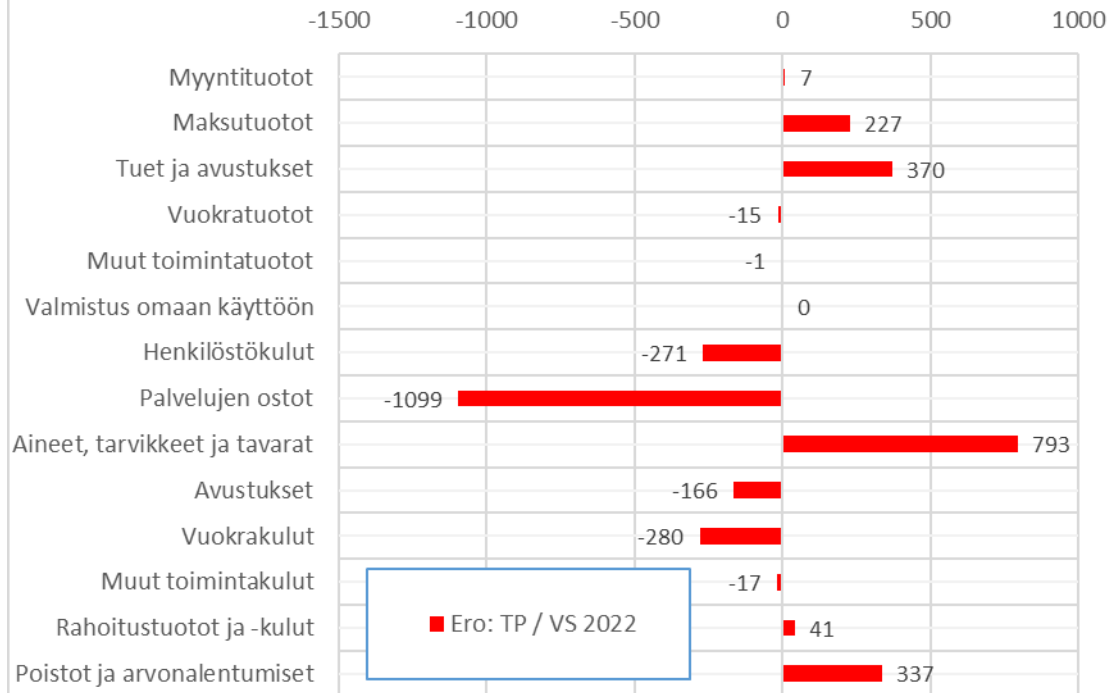
Varhaiskasvatus ja esiopetus

TP nettokasvu
8,3 M€ / 6,5 %

Varhaiskasvatus ja esiopetus	TP 2021	VS 2022	TP 2022	TP / VS 2022
Toimintatulot	14 925	13 731	14 303	572
Toimintamenot	-143 647	-150 407	-151 329	-922
Toimintakate	-128 722	-136 676	-137 026	-350

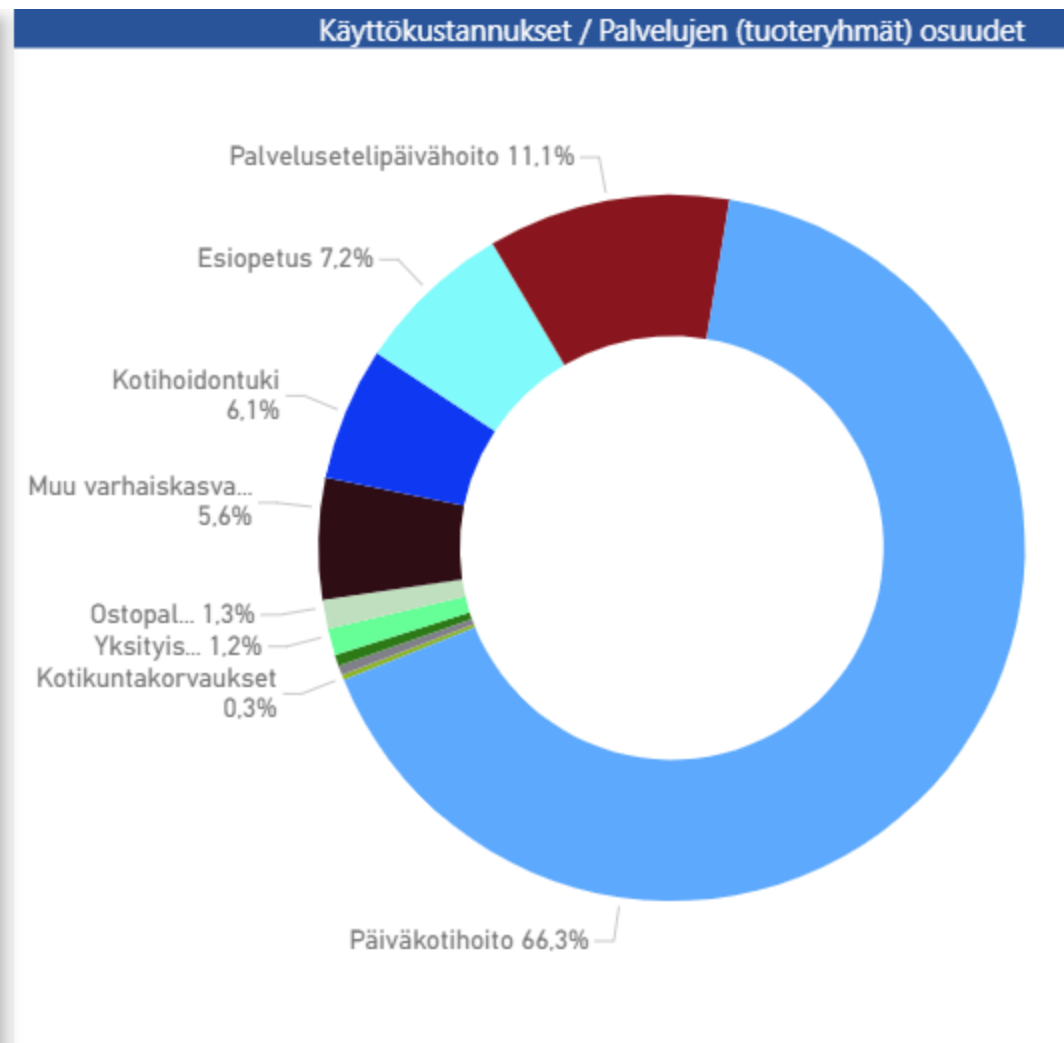
- Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen **toimintakate** toteutui 0,4 milj. euroa talousarviota heikompana.
- Toimintatuotot** toteutuivat 0,6 milj. euroa budjetoitua parempana, mikä aiheutui maksutuottojen sekä tukien ja avustusten ylityksistä. Asiakasmaksutulojen ylitys oli 0,2 milj. euroa. Tukien ja avustusten 0,4 milj. euron ylitykseen vaikutti turvattomista oloista tulleiden lasten valtion 0,3 milj. euron erityisavustus, jota ei oltu huomioitu talousarviossa. Lisäksi korvaus työterveyshuollosta toteutui suunniteltua parempana.
- Toimintakulut** ylittivät talousarvion 0,9 milj. euroa, mikä aiheutui pääosin palvelujen ostojen toteumasta. Palvelujen ostojen 1,1 milj. euron ylitykset aiheutuivat mm. ateriapalvelujen ostoista, asiakaspalvelujen ostoista ja palvelusetelimennoista sekä toimistopalvelujen ja tulkkauskustannusten kasvusta. Palvelusetelipäiväkodeissa on ollut tuettuja ja ukrainalaisia lapsia ennakoitua enemmän. Korotettujen palvelusetelien määrä on ollut ennakoitua suurempi. Henkilöstökulujen 0,3 milj. euron ylitykseen vaikutti lomapalkkavelan muutoksen arvioitua suurempi jaksotus. Koronatilanne on kasvattanut sairauspoissaoloja merkittävästi ja sijaiskustannukset ovat lisänneet henkilöstömenoja. Vuosilomia on jäänyt käyttämättä sairastumisten vuoksi, joka näkyy lomapalkkavelan kasvuna. Palkallisen ajan sijaisten määrässä on ollut noin 15 % kasvu edellisiin vuosiin verrattuna. Lisäksi on palkattu akuuttiin tarpeeseen kolme lastenhoitajan varahenkilöä jokaiselle alueelle määräaikaisella, kahden kuukauden työsopimuksella. Vastaavasti keväällä toteutuneet lakkopäivät vähensivät henkilöstökulujen toteumaa noin 1,0 milj. euroa. Kaluston ostot ja tarvikehankinnat toteutuvat 0,8 milj. euroa budjetoitua pienempinä rakennushankkeiden viivästymisen vuoksi. Avustusten 0,2 milj. euron ylitys johtui kotihoidon tuen indeksikorotuksista. Vuokratulot ylittivät budjetin 0,3 milj. eurolla lähinnä ICT-laitteiden määrän kasvusta johtuen.

Toteuman ero* budjettiin



Varhaiskasvatus ja esiopetus / tuotekustannukset 2022

Palvelujen kustannukset	
Tuotehierarkia - taso 2	Toteuma yht.
<input type="checkbox"/> Varhaiskasvatus ja esiopetus	-152 188 314
Päiväkotihoido	-100 851 772
Palvelusetelipäivähoito	-16 856 186
Esiopetus	-11 029 120
Kotihoidontuki	-9 274 553
Muu varhaiskasvatus	-8 470 207
Ostopalvelupäivähoito ja -esiopetus	-2 010 278
Yksityisen hoidon tuki	-1 866 048
Perhepäivähoito	-784 687
Erho-yksikkö	-650 336
Kotikuntakorvaukset	-395 126
Yhteensä	-152 188 314



* Käyttökustannukset = toimintamenot + poistot. Sisältää palvelualueen hallinnon ja yhteisten toimintojen vyörytykset.

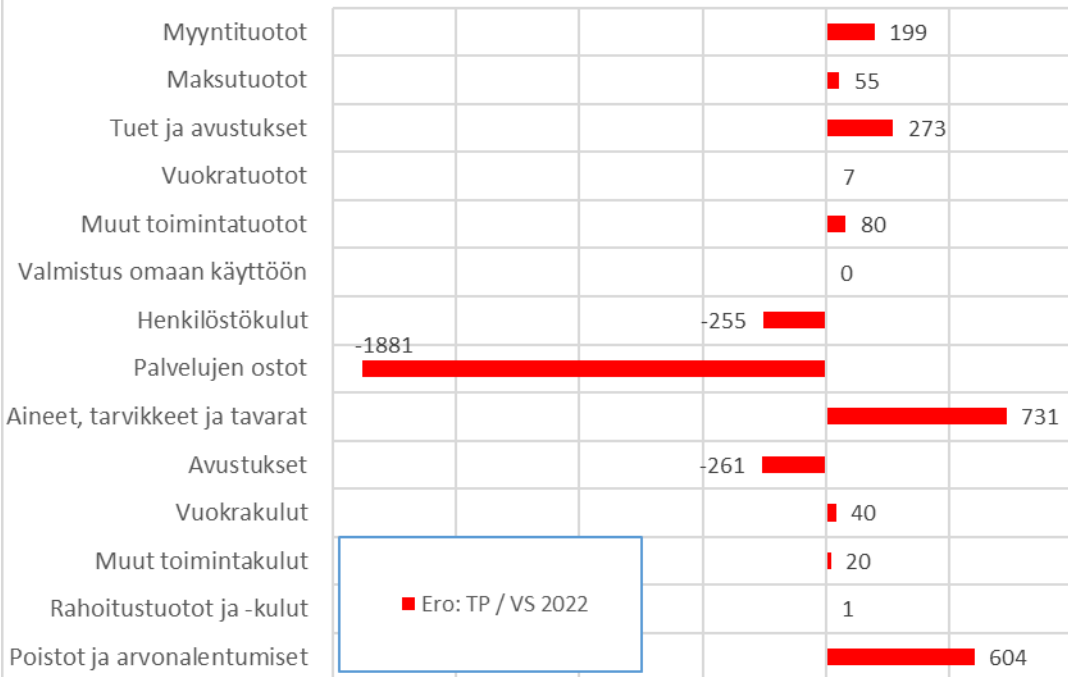
Perusopetus

Perusopetus	TP 2021	VS 2022	TP 2022	TP / VS 2022
Toimintatulot	13 819	14 710	15 302	592
Toimintamenot	-197 848	-205 547	-206 990	-1 443
Toimintakate	-184 029	-190 837	-191 688	-651

TP nettokasvu
7,7 M€ / 4,2 %

Toteuman ero* budjettiin

-2000 -1500 -1000 -500 0 500 1000

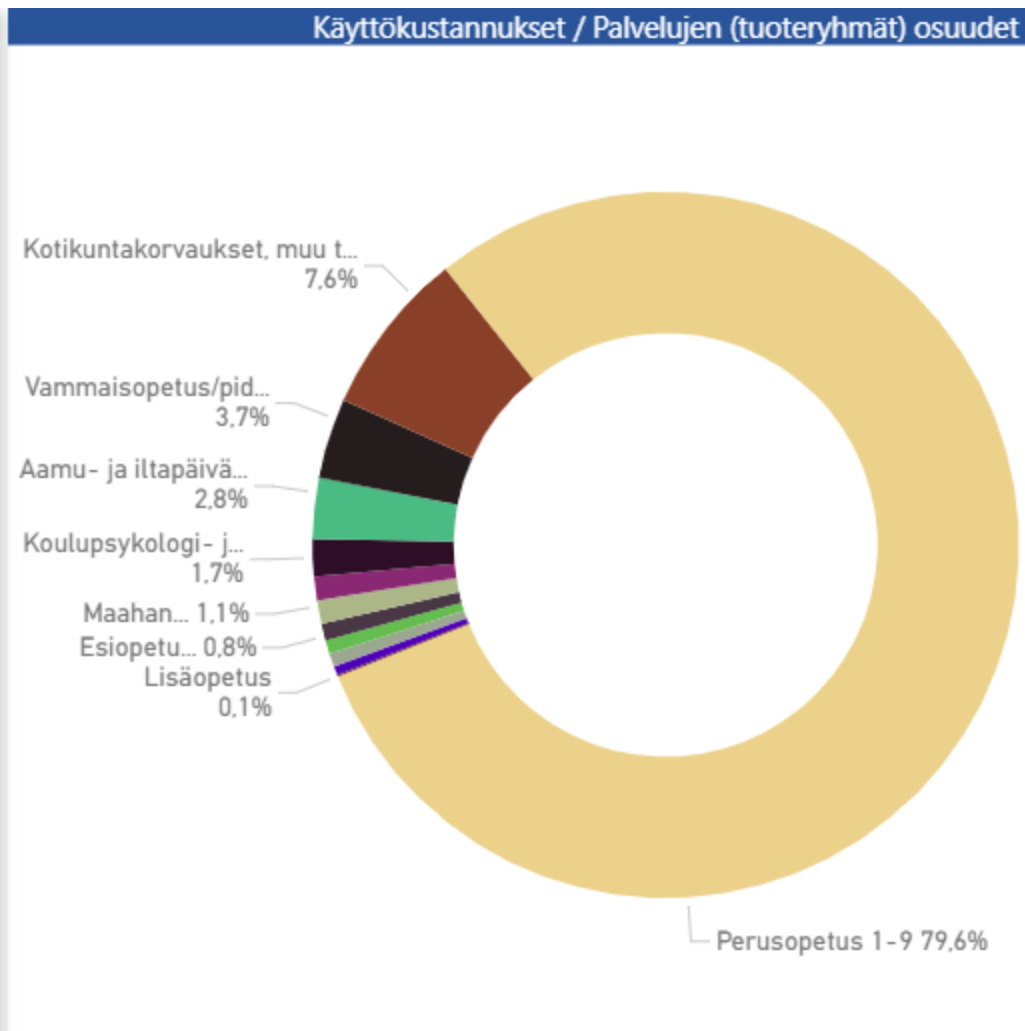


- Perusopetuksen **toimintakate** toteutui 0,9 milj. euroa talousarviota heikompana.
- **Toimintatuotot** toteutuivat 0,6 milj. euroa budjetoitua suurempina. Myyntituotot toteutuivat 0,2 milj. euroa budjetoitua suurempina, koska perusopetuksessa oli ennakoitua enemmän ulkokuntalaisia lapsia. Tukien ja avustusten 0,3 milj. euron ylitykseen vaikutti korvaus työterveyshuollosta. Myös maksutuotot ja muut toimintatuotot toteutuivat hieman budjetoitua parempina.
- **Toimintakulut** toteutuivat 1,4 milj. euroa talousarviota suurempina mikä aiheutui pääosin palvelujen ostojen toteumasta. Palvelujen ostojen 1,9 milj. euron ylitykset aiheutuivat mm. Tampereen ulkopuolella koulua käyvien oppilaiden koulunkäyntikustannuksista, työterveyspalvelujen käytöstä sekä ict- ja toimisto- ja asiantuntijapalveluista ja koneiden ja kaluston kunnossapitokustannuksista. Työterveyspalvelujen ylitykseen vaikuttaa osaltaan koronakäyntien ja -testauksen aiheuttamat kulut. Henkilöstökulujen 0,3 milj. euron ylitykseen vaikutti lomapalkkavelan muutoksen arvioitua suurempi jaksotus. Lakkopäivät vaikuttavat henkilöstökulujen toteumaa alentavasti noin 1,9 milj. euroa. Vastaavasti sairauspoissaolot ovat kasvaneet koronapandemian vuoksi ja palkallisen ajan sijaisten määrä on tästä johtuen kasvanut noin 27 % edellisiin vuosiin verrattuna. Lisäksi Ukrainasta saapuvien lasten opetuksen järjestäminen lisää henkilöstömenoja. Kaluston ostot ja tarvikehankinnat toteutuvat 0,7 milj. euroa budjetoitua pienempinä Sammon, Hyhkyn ja Messukylän koulujen rakennushankkeiden viivästyminen vuoksi. Avustusten 0,3 milj. euron ylitys johtui aamu- ja iltapäivätoiminnan avustuksista.



Perusopetus/ tuotekustannukset 2022

Palvelujen kustannukset	
Tuotehierarkia - taso 2	Toteuma yht.
<input type="checkbox"/> Perusopetus	-208 224 381
Perusopetus 1-9	-165 760 085
Kotikuntakorvaukset, muu tuotanto	-15 748 215
Vammaisopetus/pidennetty oppivelv.	-7 621 389
Aamu- ja iltapäivätoiminta	-5 799 925
Koulupsykologi- ja kuraattoripalvelut	-3 553 359
Harrastaminen ja liikunta	-2 240 874
Maahanmuuttajien valmistava opetus	-2 234 653
Esiopetus (po)	-1 621 328
Sairaalaopetus	-1 312 307
Vaik.kehitysvammaisten opetus/pidennetty	-1 239 632
Muut perusopetuksen palv., muu tuotanto	-888 031
Lisäopetus	-204 584
Yhteensä	-208 224 381



* Käyttökustannukset = toimintamenot + poistot. Sisältää palvelualueen hallinnon ja yhteisten toimintojen vyörytykset.



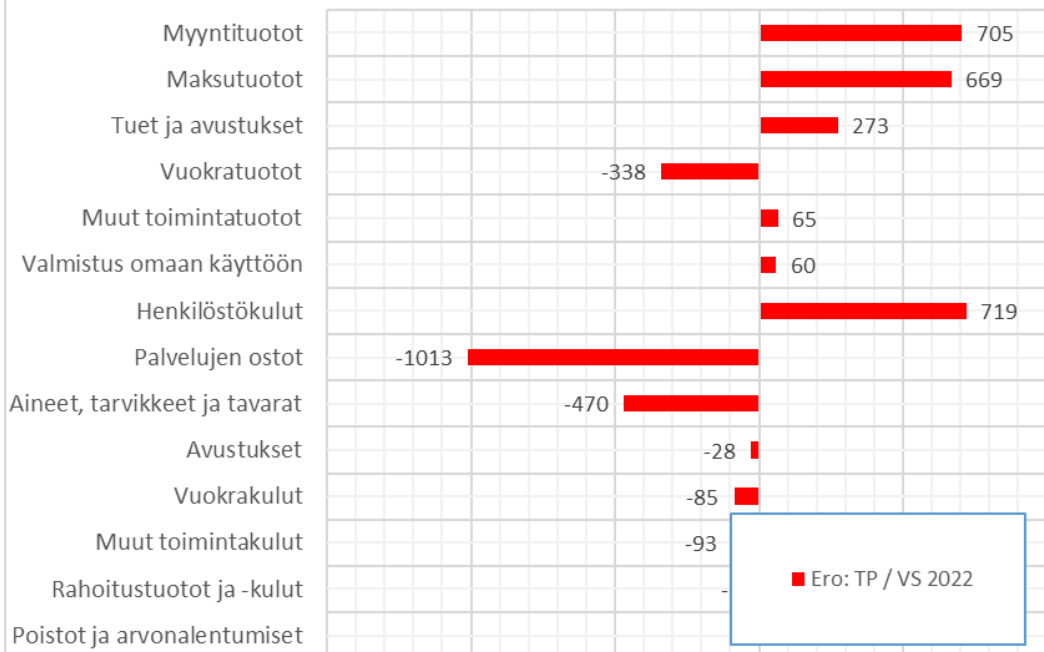
Kulttuuri	TP 2021	VS 2022	TP 2022	TP / VS 2022
Toimintatulot	7 976	9 624	10 991	1 367
Toimintamenot	-62 830	-65 920	-66 777	-857
Toimintakate	-54 854	-56 295	-55 785	510

TP nettokasvu
0,9 M€ / 1,7 %

- Kulttuurin **toimintakate** toteutui 0,5 milj. euroa budjetoitua parempana.
- Toimintatuotot** toteutuivat 1,4 milj. euroa talousarviota suurempina. Historiallisten museoiden ja Sara Hildénin taidemuseon hyvä yleisömenestys vaikutti myyntituottojen (0,7 milj. euroa) ja maksutuottojen (0,7 milj. euroa) talousarviota parempaan kertymään. Vastaavasti Tampere Filharmonian, Tampereen seudun työväenopiston ja Tampereen taidemuseon maksutulot toteutuivat suunniteltua pienempinä alkuvuoden vähentyneistä asiakasmääristä johtuen. Tuet ja avustukset toteutuivat 0,3 milj. euroa budjetoitua suurempina saaduista projektirahoituksista johtuen. Vuokratuotot alittivat talousarvion 0,3 milj. eurolla alkuvuoden koronarajoitusten aiheuttamista tilavuokrauksen katkoista johtuen.
- Toimintakulujen** toteuma oli 0,9 milj. euroa budjetoitua suurempi. Suurimmat ylitykset olivat palvelujen ostoissa sekä aineet, tarvikkeet ja tavarat tiliryhmässä. Palvelujen ostojen 1,0 ylitys aiheutui pääosin museoiden näyttelyihin liittyvistä kustannuksista. Suurten näyttelyiden vaihdoista aiheutui mm. kuljetuskustannuksia. Aineet, tarvikkeet ja tavarat -tiliryhmän 0,5 milj. euron ylitys johtui museoiden näyttelyjen vaihdosta aiheutuvista materiaalikuluista ja mm. polttoainekustannusten noususta. Myös vuokratulot ja muut toimintakulut toteutuivat hieman budjetoitua suurempina. Vastaavasti henkilöstökulut toteutuivat 0,7 milj. euroa talousarviota pienempinä. Henkilöstökulujen suunniteltua pienempi toteuma aiheutui rekrytointien viiveestä sekä sijaisten vähäisestä tarpeesta toimintojen ollessa alkuvuonna normaalia supistetummat. Henkilöstökulut alittuivat eniten kirjastopalveluissa.

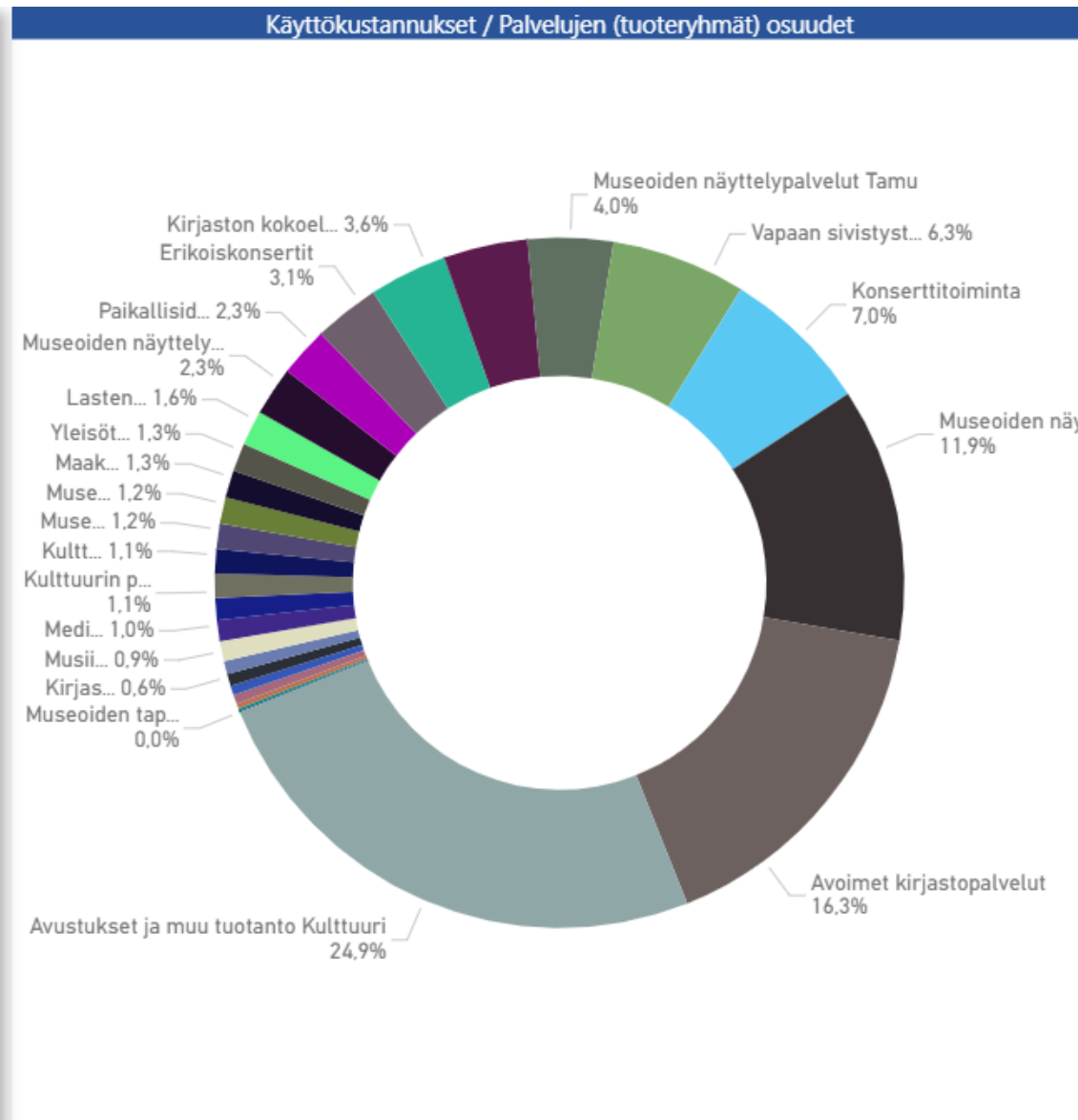
Toteuman ero* budjettiin

-1500 -1000 -500 0 500 1000



Kulttuuri / tuotekustannukset 2022

Palvelujen kustannukset	Toteuma yht.
Tuotehierarkia - taso 2	
<input type="checkbox"/> Kulttuuri	-67 088 440
Avustukset ja muu tuotanto Kulttuuri	-16 719 279
Avoimet kirjastopalvelut	-10 933 187
Museoiden näyttelypalvelut Himu	-7 978 275
Konserttitoiminta	-4 669 964
Vapaan sivistystyön palvelut	-4 241 467
Museoiden näyttelypalvelut Tamu	-2 669 142
Museoiden kokoelmapalvelut Himu	-2 644 201
Kirjaston kokoelmapalvelut	-2 446 486
Erikoiskonsertit	-2 074 163
Paikallidentiteetin ja yhteisöllisyyde	-1 559 992
Museoiden näyttelypalvelut SH	-1 531 537
Lastenkulttuuripalvelut	-1 099 862
Yleisötyö	-881 534
Maakuntamuseo- ja kulttuuriympäristöpalv	-862 489
Museoiden kokoelmapalvelut SH	-827 066
Museoiden kokoelmapalvelut Tamu	-792 785
Kulttuuritapahtumat	-767 659
Kulttuurin projektit	-759 836
Taiteen perusopetus	-681 235
Medialukutaitotejen tukeminen	-668 087
Musiikkijuhlat	-637 078
Tallenteet ja streamaukset	-401 351
Kirjastopalvelut ikäihmisille	-387 479
Aluetaidemuseotoiminta	-293 523
Kirjastojen alueellinen kehittäminen	-290 901
Kulttuuripalvelut ikäihmisille	-151 429
Kirjasarjat kouluille	-85 888
Ammattitaiteilijuuden tukeminen	-28 228
Museoiden tapahtumatuotanto Himu	-4 318
Yhteensä	-67 088 440

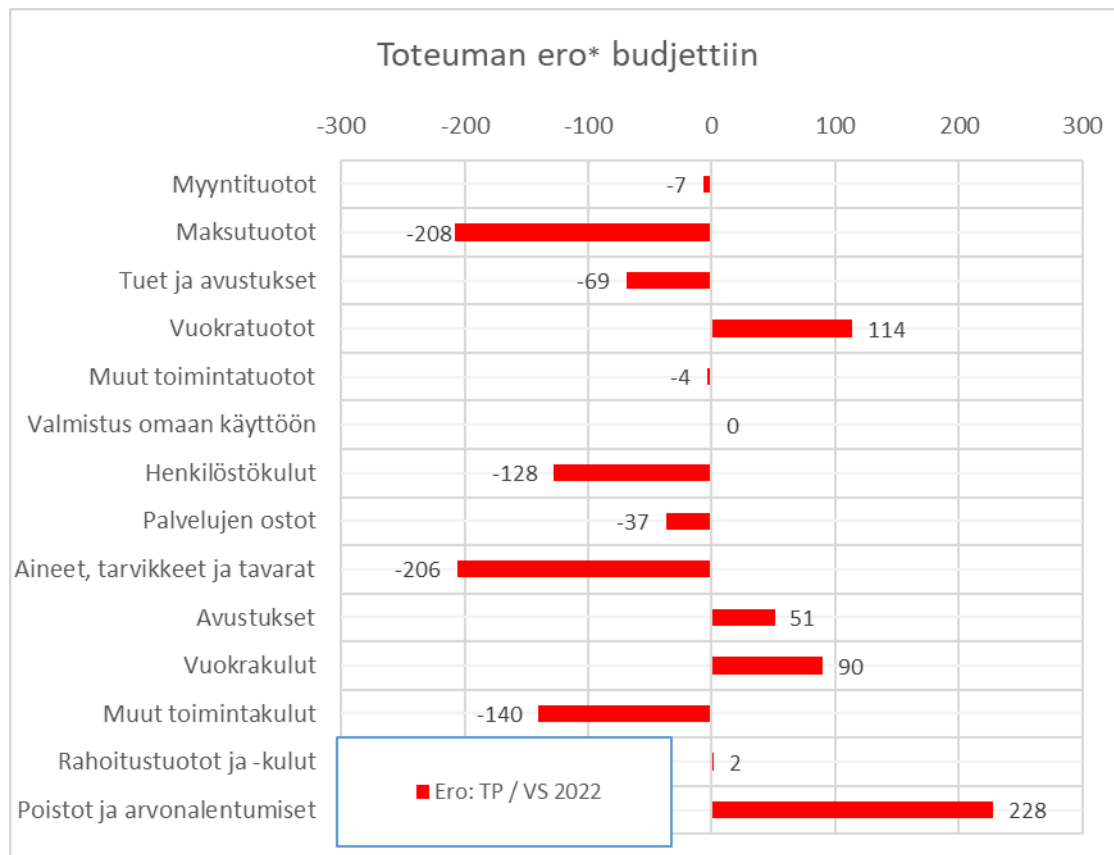


Liikunta ja nuoriso

Liikunta ja nuoriso	TP 2021	VS 2022	TP 2022	TP / VS 2022
Toimintatulot	4 442	6 272	6 093	-179
Toimintamenot	-42 860	-43 816	-44 152	-335
Toimintakate	-38 418	-37 544	-38 058	-514

TP nettokasvu
-0,4 M€ / -0,9 %

bruttomenojen
kasvu 1,3 M€ / 3,0 %



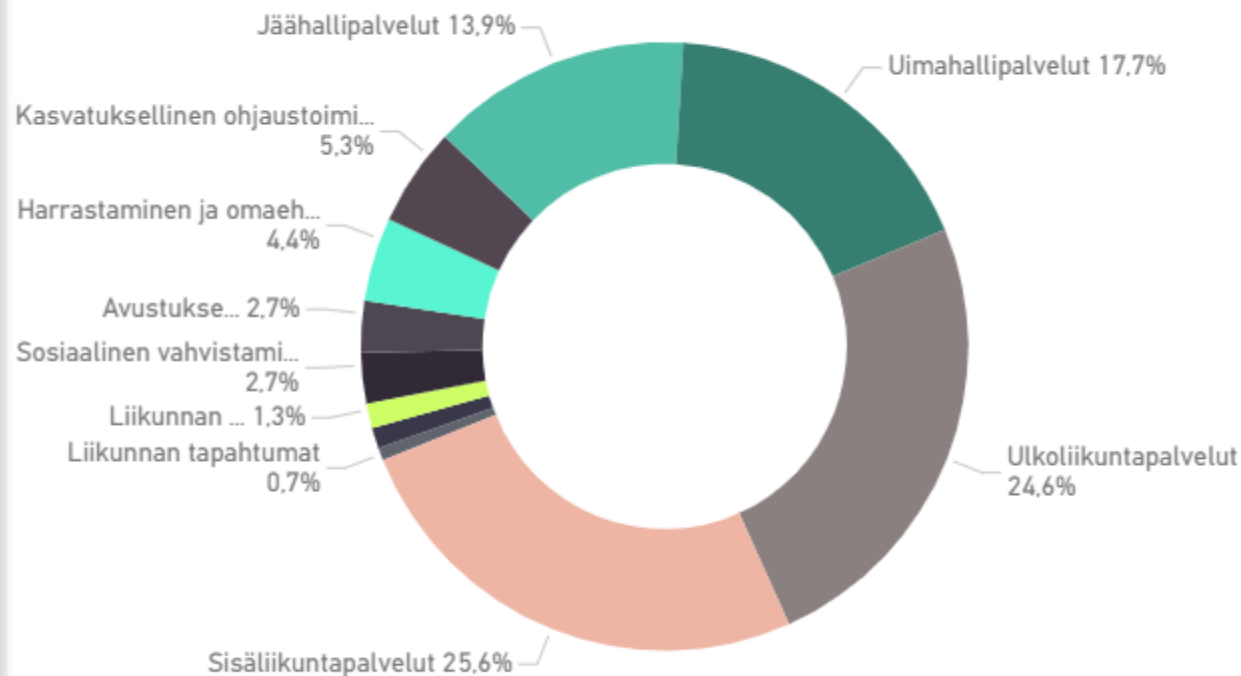
- Liikunnan ja nuorison palveluryhmän **toimintakate** toteutui 0,5 milj. euroa budjetoitua heikompana.
- **Toimintatuotot** toteutuivat 0,2 milj. euroa talousarviota pienempinä. Maksutuottojen toteuma oli 0,2 milj. euroa budjetoitua pienempi alkuvuoden koronarajoituksista johtuen. Koronarajoitusten poistuttua toiminta normalisoitui ja tuotot kertyvät budjetoitusti, mutta alkuvuoden vajetta ei pystytty kokonaan kompensoimaan. Lisäksi nuorisopalvelujen tuet ja avustukset toteutuivat 0,1 milj. euroa budjetoitua pienempinä ja liikuntapalvelujen vuokratuotot 0,1 milj. euroa budjetoitua suurempina.
- **Toimintakulujen** toteuma oli 0,3 milj. euroa budjetoitua suurempi. Henkilöstökulujen 0,1 milj. euron ylitykseen vaikutti arvioitua suurempi lomapalkkavelan muutoksen jaksotus. Aineet, tarvikkeet ja tavarat -tiliryhmä ylittyi 0,2 milj. euroa mm. polttoainekustannusten nousun vuoksi. Muut toimintakulut ylittyivät 0,1 milj. euroa johtuen mm. Mustavuoren laskettelurinnetoiminnan tuesta. Vastaavasti avustusten sekä koneiden ja laitteiden vuokratulujen toteumat olivat budjetoitua pienemmät.

Liikunta ja nuoriso / tuotekustannukset 2022

Palvelujen kustannukset

Tuotehierarkia - taso 2	Toteuma yht.
Liikunta ja nuoriso	-47 148 359
Sisäliikuntapalvelut	-12 069 239
Ulkoliikuntapalvelut	-11 582 896
Uimahallipalvelut	-8 358 955
Jäähallipalvelut	-6 537 627
Kasvatuksellinen ohjaustoiminta	-2 487 355
Harrastaminen ja omaehtoisen toiminnan t	-2 092 879
Avustukset ja muu tuotanto Liikunta ja n	-1 287 370
Sosiaalinen vahvistaminen	-1 267 105
Liikunnan ohjauspalvelut	-618 411
Liikunnan tukipalvelut	-526 339
Liikunnan tapahtumat	-320 184
Yhteensä	-47 148 359

Käyttökustannukset / Palvelujen (tuoteryhmät) osuudet



Riskienhallinta

1-12/2022

Perusopetus

Riski	Riskitaso ↓	Nykyinen hallinta	Omistaja	Riskin tila	Valmiit hallintakei...
Oppimis- ja hyvinvointivaje ja oppilaiden mielenterveyspalvelu kasvava tarve	25	Kehitettävää	Järvelä Kristiina	Seurannassa	75%
Kouluilla työskentelevien henkilöiden saatavuus	20	Kehitettävää	Järvelä Kristiina	Seurannassa	25%
ICT-välineistön riittävyys ja sen vaikutus opetustyöhön.	20	Kehitettävää	Järvelä Kristiina Kahila Arto	Seurannassa	0%

Riskienhallinta, keskeiset nostot

- Kaupunkitasoisen tuen rakenteen kehittäminen ja toteuttaminen lähikouluperiaatteen vahvistamiseksi.
- Kouluvalmentajamallin ja matalankynnyksen konsultaation mahdollistaminen kouluille.
- Kaupungin ja Tredun yhteiset oppisopimuskoulutukset koulunkäynnin ja aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajille.
- Erityisopettajakoulutuksen mahdollistamisen edistäminen Tampereelle.
- Resurssien varmistaminen koulutuksellisen jatkumon toteuttamiseksi (vrt. ict-laitteisto maksuttoman toisen asteen koulutuksen toteuttamiseksi).

Varhaiskasvatus ja esiopetus

Riski	Riskitaso	↓	Nykyinen hallinta	Omistaja	Riskin tila	Valmiit hallintakei...
Työvoimapula varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa	25		Riittämätön	Rasmus Elli	Seurannassa	57%
Tulevien lakimuutosten ja työehtosopimusten aiheuttamat menojen lisäykset varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa	25		Kehitettävää	Rasmus Elli	Seurannassa	25%
Hyvinvointierojen kasvu ja syrjäytyminen	16		Kehitettävää	Rasmus Elli	Seurannassa	0%
Henkilöstön työhyvinvoinnin heikkeneminen	16		Kehitettävää	Rasmus Elli	Seurannassa	33%

Riskienhallinta, keskeiset nostot

- Rekrytointiprosessia, varahenkilöjärjestelmää ja oppilaitosyhteistyötä on vahvistettu sekä johtajien ja apulaisesimien työhyvinvointisuunnitelmaa päivitetty. Eläköityvien työntekijöiden kanssa keskustellaan joustavista järjestelyistä.
- Henkilöstörakenteen uudistamisen sekä tuen rakenteen vahvistamisen edellyttämät vuosittaiset rekrytoinnit on käynnistetty.
- Monikulttuurisen lapsen ja perheen kotoutumista tuetaan varhaiskasvatuksen arjessa järjestämällä lapselle rakenteellista tukea. Palveluja kohdennetaan ja resursseja kehitetään muuttuvien tarpeiden mukaan esim. varhaiskasvatuksen ohjaajat, sosionomit.

Kulttuuri

Riski	Riskitaso ↓	Nykyinen hallinta	Omistaja	Riskin tila	Valmiit hallintakei...
Ilkivalta esineisiin ja omaisuuteen, myös asiakkaiden aiheuttamat esineriskit (mm. taidemuseot)	12		Ahonen Juha	Seurannassa	0%
Kulttuurihistoriallisen ja taideomaisuuden säilyminen	9	Kehitettävää	Ahonen Juha	Seurannassa	50%
Kulttuurin valtakunnallisen rahoituksen väheneminen, kulttuurin toimintaedellytysten heikkeneminen	8	Kehitettävää	Ahonen Juha	Seurannassa	67%
Henkilöstön vaihtuvuus ja organisaatiomuutokset	8	Kehitettävää	Ahonen Juha	Arvioimatta	0%

Riskienhallinta, keskeiset nostot

- Maailmalla museoihin tehtyjen iskujen, arvokkaiden näyttelyjen ja kasvaneiden asiakasmäärien vuoksi museoille on perustettu oma turvallisuustyöryhmä.
- Kaupungin ja palveluryhmän yhteisiä toimintatapoja käydään systemaattisesti läpi johtoryhmässä viikoittain, jotta hyvän hallintotavan mukainen toiminta voidaan turvata kaikissa yksiköissä henkilöiden vaihtuessa.

Liikunta ja nuoriso

Riski	Riskitaso ↓	Nykyinen hallinta	Omistaja	Riskin tila	Valmiit hallintakei...
Talouden ennakoimattomuus liikunta- ja nuorisopalveluissa	15	Kehitettävää	Paavola Pekka P.	Seurannassa	50%
Henkilöstön vaihtuvuus erityisesti nuorisopalveluissa	12	Kehitettävää	Paavola Pekka P.	Seurannassa	0%
Sisäilmaongelmat	12	Riittävä	Paavola Pekka P.	Seurannassa	50%
Kemikaalit liittyen jää- ja uimahallien kylmä- ja vedenkäsittelyyn	5	Riittävä	Paavola Pekka P.	Seurannassa	100%

Riskienhallinta, keskeiset nostot

- Taloudenseurannan ja talousjohtamisen käytäntöjen päivittäminen palveluryhmässä ja johtoryhmätasolla
- Arvioidaan nuoriso-ohjaajien työn kuormittavuutta, työaikojen hallintaa ja tehtäväkuvakokonaisuuksia
- Sisäilmaongelmien arviointia ja ratkaisuja mietitään yhdessä Tampereen Tilapalvelut Oy:n ja Kiinteistöt, tilat ja asuntopolitiikka - palveluryhmän kanssa.

2022
**VUOSI-
SUUNNITELMA**

*Sivistys- ja
kulttuurilautakunta*

Kiitos!